

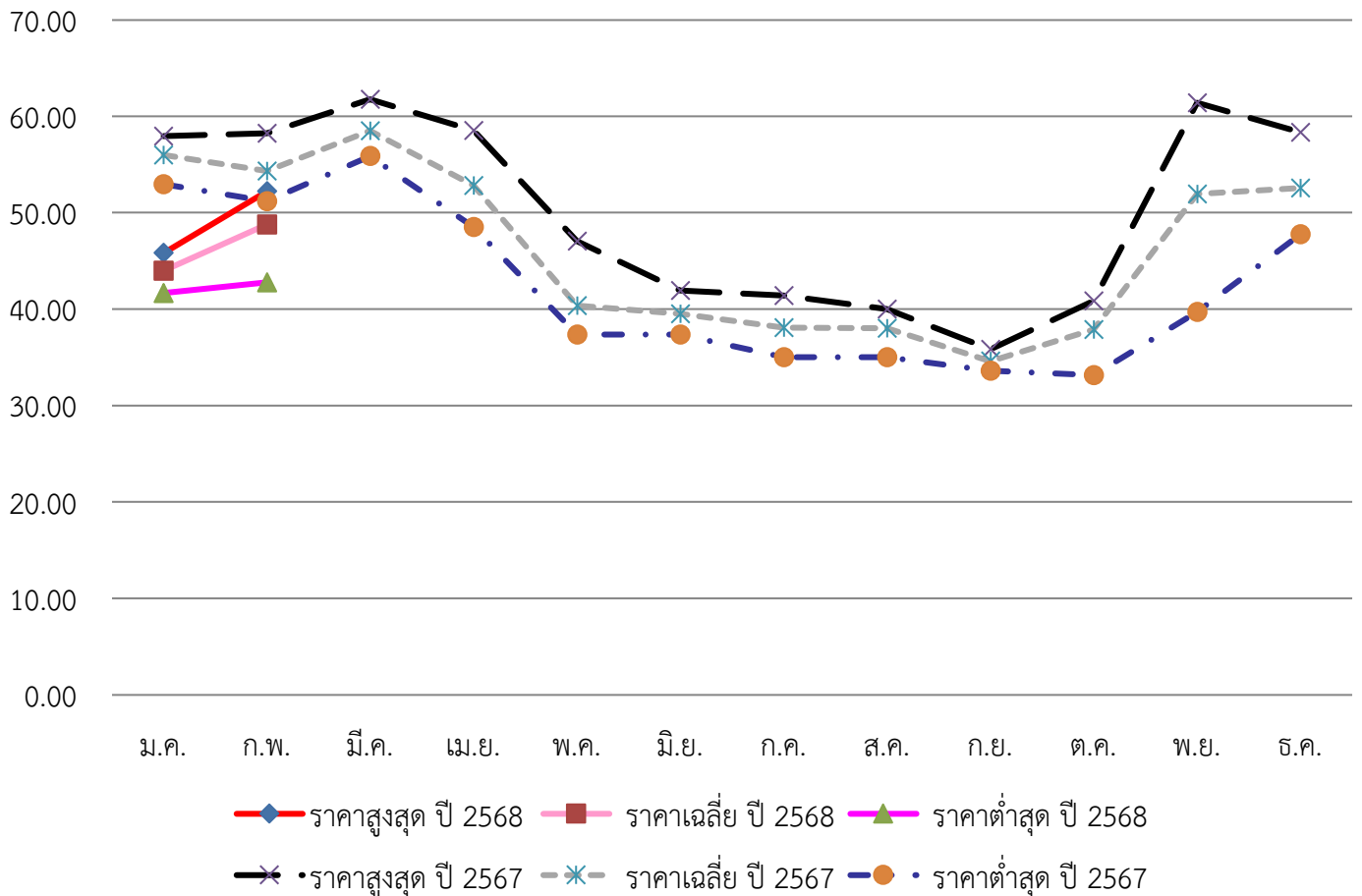

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report)
ประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2568

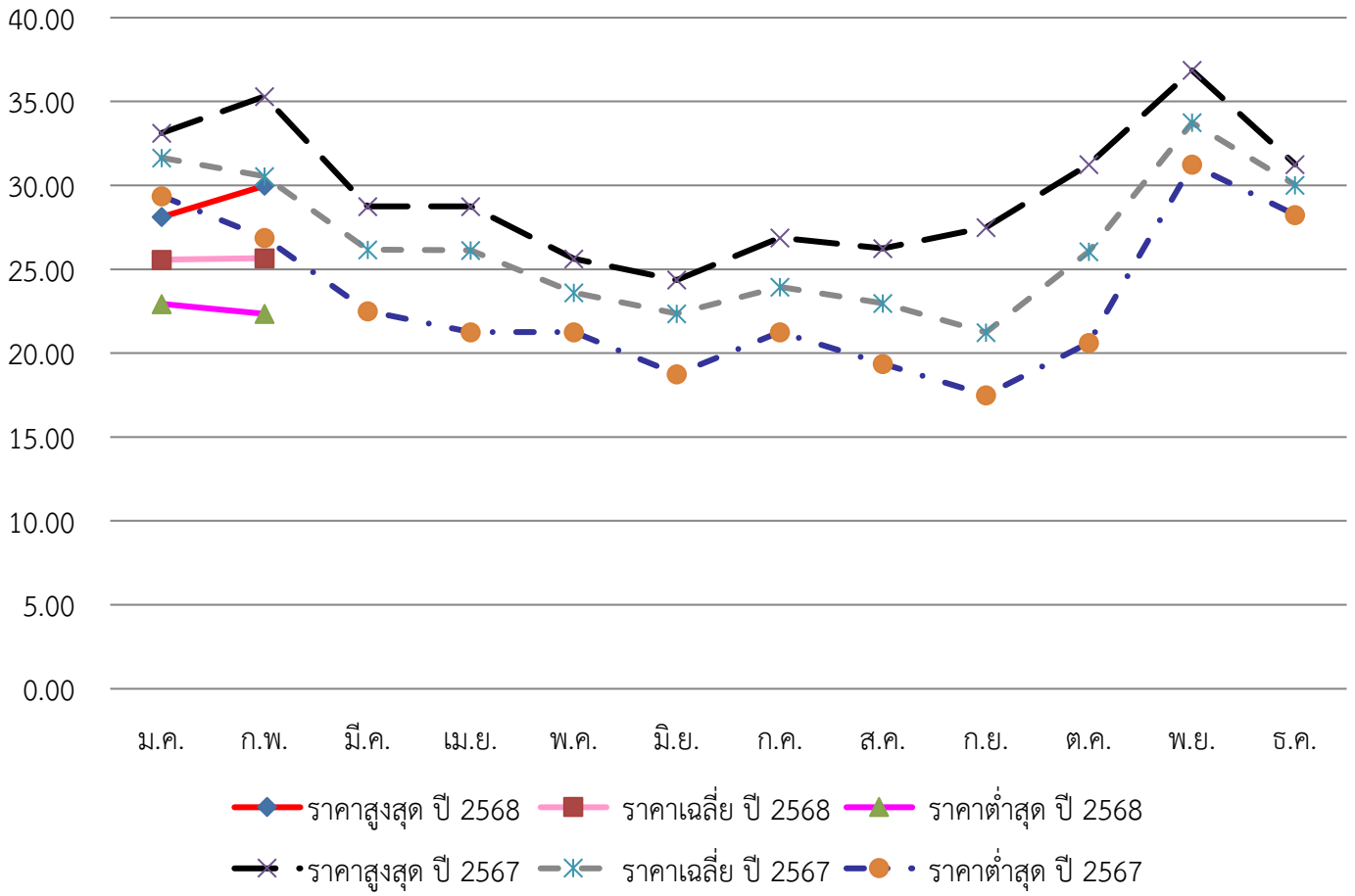
- มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับจีน (สถิติการนำเข้าสินค้าเกษตรที่สำคัญจากไทยของจีน)
 - ข้อมูลการนำเข้าส่งออกของศุลกากรจีนในเดือนมกราคมและเดือนกุมภาพันธ์ จะรายงานประมาณปลายเดือนมีนาคม 2568
 - สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม (ข้อมูลจากเว็บไซต์ศุลกากรแห่งชาติจีน)
 - ข้อมูลการนำเข้าส่งออกของศุลกากรจีนในเดือนมกราคมและเดือนกุมภาพันธ์ จะรายงานประมาณปลายเดือนมีนาคม 2568
- ราคาทุเรียน มังคุด และลำไยไทยที่ตลาดค้าส่งผักและผลไม้เจียงหนานนครกว่างโจว เดือนกุมภาพันธ์ 2568

ชนิดผลไม้	ราคาเฉลี่ย ก.พ. 68 (หยวน/กก.)	ราคาเฉลี่ย ก.พ. 67 (หยวน/กก.)	%Δ Y/Y
ทุเรียน	48.79	54.33	-10.20
มังคุด (เกรด 1)	25.67	30.55	-15.95
ลำไย (เกรด 1)	12.21	15.28	-20.10

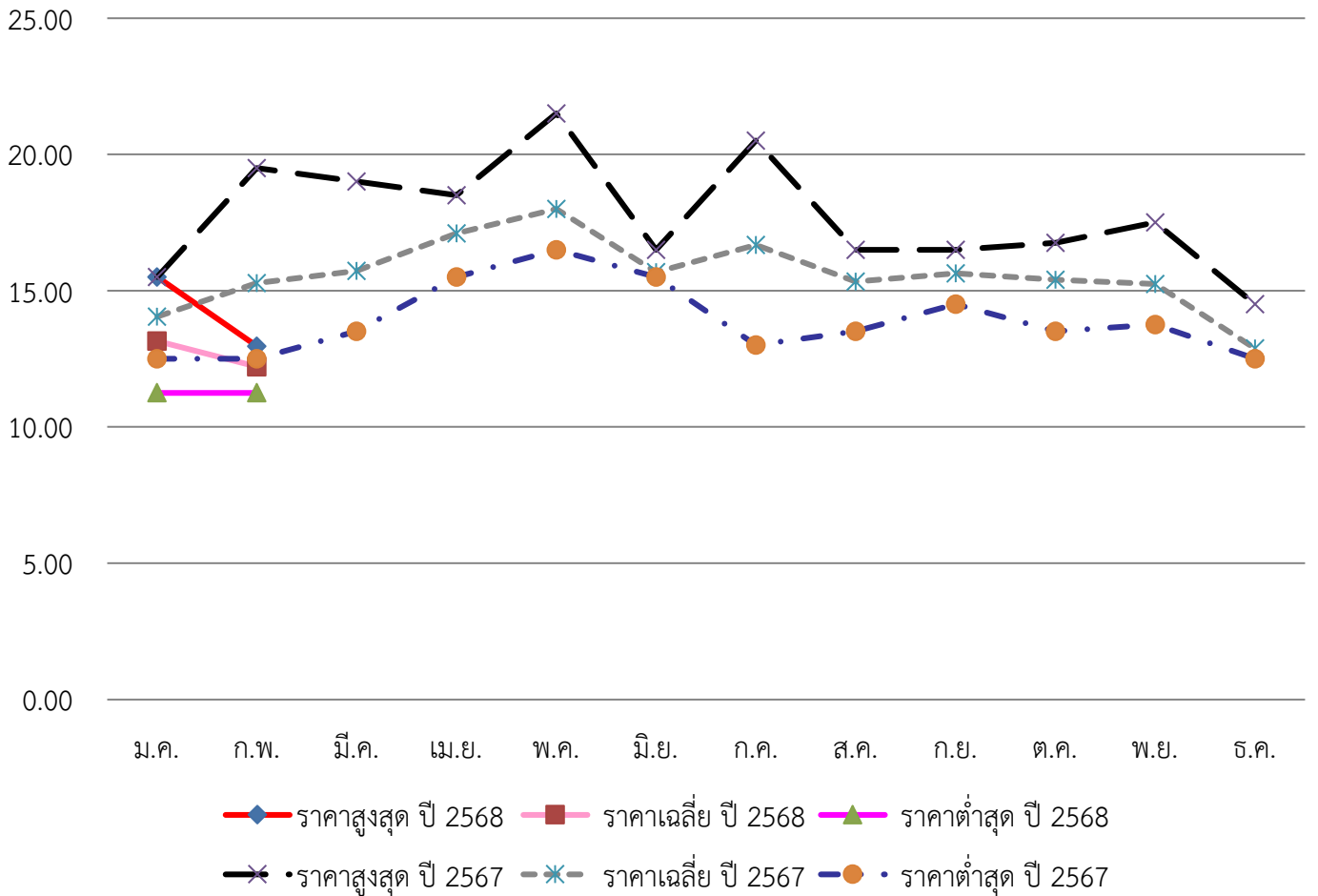
กราฟแสดงราคาขายส่งทุเรียนรายเดือนของปี 2567 - 2568 (หยวน/กก.)

กราฟแสดงราคาขายส่งมังคุด (เกรด 1) รายเดือนของปี 2567 - 2568 (หยวน/กก.)

กราฟแสดงราคาขายส่งลำไย (เกรด 1) รายเดือนของปี 2567 - 2568 (หยวน/กก.)

● ราคาค้าส่งสินค้าสัตว์น้ำที่สำคัญเมืองเชียงใหม่ เดือนกุมภาพันธ์ 2568 (ข้อมูลจากกรมพัฒนาประมงเมืองเชียงใหม่)

รายการ	ขนาด	ราคา (หยวนต่อ กก.)				หมายเหตุ
		วันที่ 7	วันที่ 14	วันที่ 21	วันที่ 28	
กุ้งขาวแวนนาไม (Litopenaeus Vannamei)	60 - 100 ตัว/กก.	52	58	58	58	มีชีวิต (เพาะเลี้ยง)
กุ้งขาวญี่ปุ่น/กุ้งลายเสือ (Penaeus japonicus)	50 - 70 ตัว/กก.	700	670	500	440	มีชีวิต (เพาะเลี้ยง)
ปูทะเล (ปูไข่) (Scylla serrata)	-	220	220	220	220	มีชีวิต (เพาะเลี้ยง)
ปูทะเล (ปูเนื้อ) (Scylla serrata)	-	205	205	205	205	มีชีวิต (เพาะเลี้ยง)
หมึกกระดอง (cuttlefish)	นน. 250 - 500 ก./ตัว	50	50	48	48	แช่เย็น
หมึกกล้วย (squid)	นน. ตั้งแต่ 500 ก./ตัว	30	50	36	36	แช่เย็น
ปลานิล (tilapia)	นน. 250 - 500 ก./ตัว	14	14	13	13	มีชีวิต (เพาะเลี้ยง)

3. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทย รวมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา

● ทูเรียนเป็นผลไม้ที่ตลาดจีนมีความต้องการสูง ในขณะที่ประเทศผู้ผลิตทูเรียนต่าง ๆ ในอาเซียนต่างเข้ามาแย่งส่วนแบ่งทางการตลาดเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะทูเรียนสดที่จีนอนุญาตให้นำเข้าได้จากไทย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย ซึ่งปัจจุบันสวนทูเรียนเวียดนามที่ได้รับขึ้นทะเบียนส่งออกไปจีนกับทาง GACC (ศุลกากรแห่งชาติจีน) มีจำนวน 572 สวน เดิม 574 สวน (ที่เคยได้รับขึ้นทะเบียนมากที่สุดคือ 708 สวน) โรงคัดบรรจุ 60 โรง เดิม 62 โรง (ที่เคยได้รับขึ้นทะเบียนมากที่สุดคือ 168 โรง) ในขณะที่สวนทูเรียนฟิลิปปินส์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับ GACC มีจำนวน 759 สวน และโรงคัดบรรจุ 18 โรง เดิม 19 โรง และในส่วนของมาเลเซียมีสวนทูเรียนที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับ GACC จำนวน 105 สวน และโรงคัดบรรจุ 49 โรง รวมถึงการที่ทูเรียนที่เพาะปลูกในมณฑลไห่หนานจะทำให้ผลผลิตเป็นปีที่สาม เกษตรกร ล้ง และผู้ส่งออกของไทย จึงควรให้ความสำคัญกับการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานทูเรียนอย่างเข้มงวด โดยเฉพาะปัญหาทูเรียนอ่อน การควบคุมแมลงศัตรูพืช และการป้องกันปัญหาสารตกค้างและโลหะหนัก รวมถึงการพัฒนาแบรนด์ของตนเองเพื่อสร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง และสร้างการรับรู้เกี่ยวกับแบรนด์ต่อผู้บริโภคไปพร้อมกัน

● ตามที่สำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีน (General Administration of Customs of the People's Republic of China: GACC) ได้กำหนดมาตรการให้ทูเรียนที่นำเข้าจากต่างประเทศจะต้องแนบผลการตรวจสอบสาร Basic Yellow 2 จากประเทศต้นทางเพิ่มเติม โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2568 ซึ่งเมื่อสินค้ามาถึงที่ด่านนำเข้าของจีน ทางศุลกากรจะดำเนินการสุ่มตัวอย่างทูเรียนจากทุกตู้สินค้าเพื่อนำไปตรวจสอบความปลอดภัยอาหารของสาร Basic Yellow 2 ในห้องปฏิบัติการ โดยไม่อนุญาตให้เคลื่อนย้ายตู้สินค้าออกจากด่านจนกว่าจะมีผลการตรวจสอบจากห้องปฏิบัติการ

จากการประสานงานกับศุลกากรในพื้นที่ทราบว่า เจ้าหน้าที่ศุลกากรประจำด่านในพื้นที่จะมีการประสานกับห้องปฏิบัติการในการตรวจสอบความปลอดภัยอาหารของสาร Basic Yellow 2 โดยระยะเวลาในการตรวจสอบโดยประมาณอยู่ที่ 3 - 5 วัน ตามระยะเวลาที่ศุลกากรนั้น ๆ กำหนด ซึ่งในทางปฏิบัติระยะเวลาในการตรวจสอบจะเร็วหรือช้ากว่าระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ได้ โดยขึ้นอยู่กับปริมาณของสินค้าที่ถูกส่งตรวจในช่วงนั้นด้วย

ผู้ประกอบการควรประสานงานกับผู้นำเข้าทางฝั่งจีนอย่างใกล้ชิด เพื่อติดตามสอบถามสถานการณ์การนำเข้าทูเรียนผ่านด่านนั้น ๆ ปริมาณตู้สินค้าทูเรียนที่รอการตรวจสอบความปลอดภัยอาหาร และระยะเวลาในการตรวจสอบของห้องปฏิบัติการในช่วงนั้น ๆ เพื่อที่จะได้พิจารณาเส้นทางการขนส่งและด่านนำเข้าของจีนก่อนการส่งออก เพื่อไม่ให้สินค้าต้องติดค้างรอผลตรวจที่ด่านเป็นเวลานาน ซึ่งจะช่วยลดความเสียหายของสินค้าได้

4. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของประเทศที่รับผิดชอบ

● เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2568 กรมเกษตรและกิจการชนบทมณฑลไห่หนานได้จัดการประชุมสัมมนาพัฒนาห่วงโซ่อุปทานสับปะรดของมณฑลไห่หนาน เพื่อระดมความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญด้านสับปะรด กำหนดยุทธศาสตร์ใหม่สำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมสับปะรดแบบครบวงจร ตั้งแต่การปลูก การแปรรูป ไปจนถึงการตลาด โดยมีตัวแทนจากกรมเกษตรฯ สมาคมสับปะรด สถาบันวิจัย และบริษัทชั้นนำกว่า 50 คน เข้าร่วม นายหม่า ยู่หง รองอธิบดีกรมเกษตรและกิจการชนบทมณฑลไห่หนาน เผยว่า ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ในปี 2565 มณฑลไห่หนานมีพื้นที่เพาะปลูกสับปะรด 99,167 ไร่ ในขณะที่เมื่อปี 2567 มีพื้นที่เพาะปลูกสับปะรด 153,750 ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 55 เมื่อเทียบกับปี 2565 มูลค่าผลผลิตจาก 1,800 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นเป็น 3,600 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 100 สัดส่วนพื้นที่เพาะปลูกสับปะรดพันธุ์ใหม่จากร้อยละ 30 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 50 บรรลุผลสำเร็จในด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง การปลูกแบบเป็นมาตรฐาน (Standardized Cultivation) ลดการสูญเสียผลิตร้อยละ 15 การแปรรูปหลังเก็บเกี่ยว (Post-Harvest Processing) เพิ่มอายุการเก็บรักษาร้อยละ 30 และการสร้างแบรนด์โดยมีการเปิดตัวแบรนด์ "สับปะรดไห่หนาน" ในตลาดระดับสูง (Premium Market) ผ่านแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาดต่อไปจะมุ่งเน้น

- 1) การปรับปรุงพันธุ์สับปะรด ตั้งเป้าพัฒนาสับปะรดพันธุ์ทนแล้งและต้านทานโรค ภายในปี 2569 โดยใช้เทคโนโลยี CRISPR (Clustered Regularly Interspaced Short Palindromic Repeats) เพื่อปรับปรุงพันธุกรรม
- 2) การปรับโครงสร้างการปลูกให้สอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศและตลาด โดยเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกพันธุ์ใหม่ในอำเภอหลินเกา และเมืองชานย่า ลดการพึ่งพาพันธุ์ดั้งเดิม (MD-2) จากร้อยละ 70 เป็นร้อยละ 40

3) ระบบตรวจสอบย้อนกลับคุณภาพสินค้า มีการใช้ระบบตรวจสอบย้อนกลับผ่าน QR Code เพื่อตรวจสอบแหล่งเพาะปลูก/กระบวนการผลิต มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับแพลตฟอร์ม Alibaba Cloud

4) การตลาดแบบรวมกลุ่ม (Cluster Marketing) จัดตั้งสหกรณ์ลับประทัดไต้หวัน เพื่อรวมกลุ่มเจรจาราคากับผู้ซื้อเพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางการค้า ขยายตลาดส่งออกไปยังประเทศสิงคโปร์ และมาเลเซีย

5) การพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า โดยในเดือนมีนาคม 2568 จะมีการจัดงานการเชื่อมโยงผู้ผลิตและผู้ซื้อประทัดระดับชาติ ที่อำเภอหลินเกา ของมณฑลไต้หวันด้วย

- ในเดือนกุมภาพันธ์ 2568 ทีมวิจัยจากศูนย์วิจัยและพัฒนาข้าวทะเลชิงเต่า กำลังเร่งดำเนินงานปรับปรุงพันธุ์ข้าวทนเค็มในพื้นที่ทดลองที่อำเภอไห่ว เมืองชานย่าของมณฑลไต้หวัน โดยใช้สภาพภูมิอากาศที่เอื้ออำนวยของท้องถิ่นเพื่อแปลงดินเค็มให้เป็นแหล่งผลิตอาหารสำคัญของประเทศ

เมื่อปี 2567 ที่ผ่านมา พื้นที่ทดลองเพาะปลูกข้าวทนเค็ม 12.5 ไร่ ที่อำเภอไห่ว เมืองชานย่า ได้มีการเพาะปลูกข้าวพันธุ์ทนเค็มหยวนเหลียงโยว No.1 (Yuan Liangyou No.1) และกว่างเหอ No.3 (Guang he No.3) และพันธุ์ย่อยใหม่ ๆ กว่า 300 พันธุ์ พบว่าได้ผลผลิตเฉลี่ยมากกว่า 960 กิโลกรัม/ไร่ โดยในปีนี้จะมีการเพาะปลูกข้าวทนเค็มอีก 280 กว่าพันธุ์ ทั้งพันธุ์ที่ทดลองแล้วให้ผลผลิตดีและพันธุ์ใหม่ เพื่อคัดเลือกปรับปรุงพันธุ์ข้าวคุณภาพดีที่เหมาะสมกับสภาพความเค็มของพื้นที่เพาะปลูก ปัจจุบันข้าวทนเค็มได้มีการส่งเสริมการเพาะปลูกในมณฑลชานตง มงโกเลียใน เจ้อเจียง ซินเจียง ซิงไห่ เฮยหลงเจียง เหอหนาน ซานซี เจียงซู หึงช็ย เป็นต้น

ความคืบหน้าด้านเทคโนโลยี

1) ความทนทานต่อเกลือเพิ่มขึ้น: จากความพยายามต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2555 ทีมวิจัยสามารถเพิ่มความทนทานของข้าวต่อความเค็มจากความเค็มร้อยละ 0.4 เป็นร้อยละ 0.6 โดยมีเป้าหมายปลูกข้าวทนเค็มในพื้นที่ดินเค็ม 41.7 ล้านไร่ เพื่อผลิตข้าวเพิ่ม 30,000 ล้านกิโลกรัมต่อปี ซึ่งสามารถเพียงพอเลี้ยงประชากร 80 ล้านคน

2) ระบบการเพาะพันธุ์ของศูนย์วิจัยเพาะพันธุ์หนานผาน: เมืองชานย่ามีอุณหภูมิเฉลี่ย 25°C และแสงแดด 2,400 ชั่วโมง/ปี ช่วยลดวงจรการปรับปรุงพันธุ์ลงได้ 1/3 แต่ละปีมีนักวิจัยกว่า 8,000 คนจาก 29 มณฑล มาทำงานในศูนย์วิจัยเพาะพันธุ์หนานผานนี้ พัฒนาพันธุ์พืชใหม่กว่าร้อยละ 70 ของทั้งประเทศ

- ศูนย์นวัตกรรมและแปลงผลงานเทคโนโลยีข้าวโพดนานาชาติ (International Corn Technology Innovation and Achievement Transformation Center) ได้เปิดใช้งานอย่างเป็นทางการที่เมืองชานย่า มณฑลไต้หวัน เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2568 โดยศูนย์แห่งนี้มีบทบาทสำคัญในการบูรณาการทรัพยากรนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีเมล็ดพันธุ์ และสร้างแหล่งกำเนิดนวัตกรรมและฐานการวิจัยหลักที่มุ่งสู่ตลาดเมล็ดพันธุ์ระดับโลก

ศูนย์นี้เป็นส่วนหนึ่งของระบบแพลตฟอร์มวิจัยหลักในเมืองเทคโนโลยีไห่ววานเมืองชานย่า สร้างขึ้นโดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จีน และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์หนานจิง ร่วมกับหน่วยงานรัฐบาลท้องถิ่น โครงการเริ่มก่อสร้างเมื่อมีนาคม 2565 มีพื้นที่รวม 57,000 ตารางเมตร

ข้าวโพดเป็นพืชที่มีพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุดในโลก และยังเป็นพืชที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุดในการเพาะพันธุ์ทางใต้ของจีน เป็นพืชที่มีมูลค่าตลาดสูงสุดในอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ทั้งของจีนและระดับสากล มณฑลไต้หวันซึ่งเป็นฐานสำคัญการเพาะพันธุ์ข้าวโพดทางใต้ (Southern Breeding) กำลังเร่งพัฒนาห่วงโซ่นวัตกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการภายในประเทศและแนวโน้มความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีระดับนานาชาติในด้านอุตสาหกรรมข้าวโพด

ศูนย์ฯ จะเป็นแพลตฟอร์มสำคัญในการสร้างศูนย์บ่มเพาะนวัตกรรมด้านการเกษตรระดับนานาชาติ พัฒนาระบบข้อมูลนโยบายการเกษตรสำหรับความร่วมมือในกรอบ "Belt and Road" และความร่วมมือกลุ่มประเทศใต้-ใต้ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทรัพยากรพันธุกรรมข้าวโพดระหว่างประเทศ เร่งกระบวนการแปลงผลวิจัยสู่การใช้งานจริง ในอนาคตศูนย์ฯ จะเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญในการรวบรวมทรัพยากรคุณภาพสูงทั้งในและต่างประเทศ เพื่อยกระดับความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมข้าวโพดจีนในเวทีโลก

- เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2568 ผู้นำเข้าผลไม้ขออำเภอปกครองตนเองชนชาติฮานีและอีเจียงเฉิงของเมืองผู่เออร์ มณฑลยูนนาน มีการนำเข้าผลไม้ล็อตแรกผ่านด่านเหมิงคัง ภายหลังการเปิดใช้งานสถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะผลไม้นำเข้า โดยเป็นการนำเข้ากล้วยจาก สปป.ลาว จำนวน 51.2 ตัน ซึ่งมาจากแหล่งผลิตทางภาคเหนือของสปป.ลาว ซึ่งไม่ไกลจากด่านเหมิงคังมากนัก ทำให้สามารถลดระยะเวลาและต้นทุนในการขนส่งได้มาก จากเดิมที่ต้องนำเข้าที่ด่านโมฮาน

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 3 - 5 ธันวาคม 2567 สำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีน (GACC) ได้ส่งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 คน ลงพื้นที่ด่านเหมิงคัง อำเภอปกครองตนเองชนชาติฮานีและอีเจียงเฉิงของเมืองผู่เออร์ มณฑลยูนนาน เพื่อดำเนินการตรวจรับการก่อสร้างสถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะผลไม้และธัญพืชนำเข้า ซึ่งคณะกรรมการตรวจรับ เห็นว่าโครงสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกของด่านมีความครบครันและสอดคล้องตามมาตรฐานที่กำหนด แต่ได้มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบางส่วน เมื่อปรับปรุงแล้วเสร็จจริงจะผ่านการตรวจรับระดับชาติและประกาศในเว็บไซต์ของ GACC ให้ทราบต่อไป และเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2568 เว็บไซต์ GACC ได้ปรับปรุงรายชื่อสถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะผลไม้และธัญพืชนำเข้า โดยมีการเพิ่มด่านเหมิงคังในรายชื่อดังกล่าว ส่งผลให้สามารถนำเข้าผลไม้และธัญพืชผ่านด่านเหมิงคังได้

อย่างไรก็ดี ปัจจุบันด่านเหมิงคังยังไม่สามารถนำเข้าผลไม้จากประเทศไทยได้ เนื่องจากยังไม่ได้มีการเพิ่มรายชื่อด่านดังกล่าวในพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับการส่งออกและนำเข้าผลไม้ผ่านประเทศที่สามารถระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน

- ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครคุนหมิง รายงานว่า ปี 2567 มณฑลยูนนานมีมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรกว่า 19,170 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 13.7 ในจำนวนนี้ เป็นการส่งออกผลไม้ (รวมถั่วเปลือกแข็ง) ด้วยปริมาณกว่า 656,000 ตัน คิดเป็นมูลค่ากว่า 5,270 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.7 และร้อยละ 8.9 ตามลำดับ

ในปี 2567 การส่งออกผลไม้เขตตอนบนของมณฑลยูนนาน เช่น บลูเบอร์รี่ องุ่น แอปเปิ้ล และส้ม เป็นต้น มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างเด่นชัด โดยเฉพาะการส่งออกบลูเบอร์รี่ของมณฑลยูนนานเพิ่มขึ้น 25 เท่า มากเป็นอันดับหนึ่ง โดยครองสัดส่วนกว่าร้อยละ 50 ของปริมาณการส่งออกบลูเบอร์รี่ทั้งหมดของจีน โดยส่งออกไปยังประเทศกลุ่มอาเซียนมากที่สุด เช่น มาเลเซีย ไทย และสิงคโปร์

ลักษณะเด่นของการค้าผลไม้ข้ามแดนของมณฑลยูนนาน คือ “การส่งออกผลไม้เขตตอนบนไปยังประเทศกลุ่มอาเซียน และการนำเข้าผลไม้เขตร้อนจากประเทศกลุ่มอาเซียน” ส่งผลให้อาเซียนเป็นคู่ค้าอันดับหนึ่งสำหรับสินค้าผลไม้ เนื่องจากมีความหลากหลายของผลไม้ในลักษณะเสริมซึ่งกันและกัน โดยที่ผู้บริโภคในประเทศกลุ่มอาเซียนนิยมรับประทานผลไม้เขตตอนบนและเขตหนาว ขณะที่ผู้บริโภคในมณฑลยูนนานนิยมรับประทานผลไม้เขตร้อน

เห็นได้จากการที่ในปี 2567 สำนักงานศุลกากรนครคุนหมิงได้ออกใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Certificate of Origin: CO) สำหรับการส่งออกผลไม้ของมณฑลยูนนานเพื่อรับสิทธิประโยชน์ภายใต้กรอบข้อตกลง RCEP และข้อตกลงการค้าเสรี FTA จีน-อาเซียน เป็นต้นกว่า 56,000 ฉบับ คิดเป็นมูลค่าผลไม้กว่า 9,500 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 29.9 และร้อยละ 19.7 ตามลำดับ

- ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครคุนหมิง รายงานว่า หลังช่วงเทศกาลตรุษจีนปี 2568 สถานการณ์ตลาดกาแฟเมืองผู่เอ๋อร์ของมณฑลยูนนานยังคงมีทิศทางขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยราคารับซื้อผลกาแฟเชอร์รี่ (ผลกาแฟสด) อยู่ที่ระดับสูงกว่าก็โลกรัมละ 10 หยวน ซึ่งเป็นราคาสูงสุดเป็นประวัติการณ์กว่า 100 ปี นับตั้งแต่เมืองผู่เอ๋อร์เริ่มปลูกกาแฟ เมื่อปี ค.ศ. 1912 เป็นต้นมา

หลายปีที่ผ่านมา ตลาดกาแฟเมืองผู่เอ๋อร์มีแนวโน้มที่ดียิ่งอย่างต่อเนื่อง โดยมีเนื้อที่เพาะปลูกกาแฟที่ไม่น้อยกว่า 280,000 ไร่ ขณะที่มูลค่าอุตสาหกรรมกาแฟของเมืองผู่เอ๋อร์ก็มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นกัน โดยในรอบ 5 ปี นับตั้งแต่ปี 2564 เป็นต้นมา อุตสาหกรรมกาแฟของเมืองผู่เอ๋อร์มีมูลค่าเพิ่มขึ้นทุกปีที่ระดับ 2,780 ล้านหยวน 5,130 ล้านหยวน 6,300 ล้านหยวน และ 8,500 ล้านหยวน ตามลำดับ โดยคาดว่าในปี 2568 จะมีโอกาสขยายตัวแตะระดับ 10,000 ล้านหยวนอีกด้วย

ปัจจุบันเมืองผู่เอ๋อร์มีจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟกว่า 220,000 ราย โดยคาดว่าปี 2568 เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟจะมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าหลักหมื่นหยวนต่อรายต่อปี

ทั้งนี้ มณฑลยูนนานมีเนื้อที่เพาะปลูกกาแฟกว่า 500,000 ไร่ ครอบคลุมเมืองผู่เอ๋อร์ เมืองหลินชาง เมืองเปาซาน และเขตปกครองตนเองชนชาติไตและจิงพัวเต๋อหง โดยมีปริมาณผลผลิตเมล็ดกาแฟดิบกว่า 146,000 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.82 ของเนื้อที่เพาะปลูกกาแฟทั่วโลก และร้อยละ 1.08 ของปริมาณผลผลิตเมล็ดกาแฟดิบทั่วโลก ขณะที่เนื้อที่เพาะปลูกกาแฟของมณฑลยูนนานคิดเป็นสัดส่วนกว่าร้อยละ 98 ของเนื้อที่เพาะปลูกกาแฟในจีน โดยที่เมืองผู่เอ๋อร์เป็นแหล่งเพาะปลูกและผลิตกาแฟที่ใหญ่ที่สุดโดยครองสัดส่วนประมาณครึ่งหนึ่งของมณฑลยูนนาน

- เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ร่วมกับสถานกงสุลใหญ่ ณ นครหนานหนิง และทีมประเทศไทย ณ นครหนานหนิง ประชุมหารือร่วมกับนายหวัง เว่ยปิง อธิบดีศุลกากรหนานหนิง เพื่อเตรียมการรองรับสำหรับการนำเข้าผลไม้ไทยในฤดูกาลผลิต ปี พ.ศ.2568 ผ่านเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง และแลกเปลี่ยนประเด็นปัญหาในการตรวจสอบกักกันผลไม้ที่นำเข้าจากไทย โดยฝ่ายไทยได้เน้นย้ำว่าไทยให้ความสำคัญกับการควบคุมแมลงศัตรูพืชและความปลอดภัยด้านอาหารสำหรับผลไม้ที่ส่งออกมายังจีน ซึ่งฝ่ายจีนขอให้ไทยมีความเข้มงวดในการควบคุมตั้งแต่ต้นทางและการบริหารจัดการด้านระบบตรวจสอบย้อนกลับที่ดีก็จะช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับสารตกค้าง Basic Yellow2 และสารโลหะหนักตกค้างในทุเรียนได้อย่างยั่งยืน และจะเป็นแนวทางในการหารือเพื่อลดการตรวจสอบทางฝั่งจีนต่อไป เนื่องด้วยทรัพยากรมีจำกัด หากในช่วงฤดูกาลยังต้องดำเนินการตรวจสอบทุกตู้สินค้าทุเรียนที่นำเข้าก็อาจส่งผลกระทบต่อเวลาในการผ่านพิธีการศุลกากรได้

ศุลกากรหนานหนิงมีมาตรการรองรับในช่วงที่มีการนำเข้าผลไม้จำนวนมาก ได้แก่ มีการสร้างกลไกในการแจ้งเตือนล่วงหน้าสำหรับปริมาณรถยนต์ที่จะผ่านเข้า-ออกด่าน และแนวทางแก้ไขระบายนยนต์ไปยังด่านใกล้เคียงอื่น ๆ การนัดหมายล่วงหน้าในการตรวจกักกันผลไม้ การเปิดช่องทางสีเขียวเพื่อให้ผลไม้ที่ผ่านเข้าด่านได้รับการตรวจกักกันสินค้าก่อนสินค้าประเภทอื่น ๆ การให้ตู้ผลไม้ (ยกเว้นทุเรียน) ที่ถูกสุ่มตัวอย่างไปตรวจยังห้องปฏิบัติการสามารถนำสินค้าออกจากเขตควบคุมของศุลกากรไปยังตลาด/โกดังห้องเย็นของผู้จำหน่ายโดยไม่ต้องรอผลการตรวจสอบจากห้องปฏิบัติการ หากผลการตรวจสอบไม่มีปัญหาสินค้าดังกล่าวก็สามารถจำหน่ายออกไปได้ ซึ่งจะช่วยลดระยะเวลาในการเข้าสู่ตลาดได้

ในส่วนมูลค่าการค้าระหว่างเขตฯ กว่างซีจ้วงกับประเทศไทย ในปี 2567 มีการนำเข้าและส่งออกระหว่างกันมูลค่ารวม 36,800 ล้านหยวนลดลงร้อยละ 8.6 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยมีมูลค่าการค้ากับเขตฯ กว่างซีจ้วง มากเป็นอันดับ 2 ในกลุ่มอาเซียน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.3 เขตฯ กว่างซีจ้วง มีการส่งออกสินค้าไปประเทศไทยมูลค่า 28,000 ล้านหยวน ส่วนใหญ่เป็นเครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และสินค้าที่ใช้แรงงานในการผลิต และเป็นการนำเข้าจากไทยมูลค่า 8,780 ล้านหยวน ส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตร อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยเป็นการนำเข้าสินค้าเกษตรจากประเทศไทยมูลค่า 5,190 ล้านหยวน ซึ่งเป็นผลไม้มากถึง 3,260 ล้านหยวน โดยกว่าร้อยละ 90 เป็นทุเรียนสด

- เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ร่วมกับสถานกงสุลใหญ่ ณ นครหนานหนิง และทีมประเทศไทย ณ นครหนานหนิง ประชุมหารือร่วมกับนายเตียว เว่ยหง รองนายกเทศมนตรีเมืองฉงจั่ว เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางการบริหารจัดการด้านในเมืองระดับอำเภอ ผิงเสียงสำหรับการนำเข้าผลไม้จากไทยในช่วงฤดูกาล

มูลค่าการค้าระหว่างเมืองฉงจัวกับประเทศไทย ในปี 2567 มีการนำเข้าและส่งออกระหว่างกันมูลค่ารวม 25,600 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 8.8 สินค้าที่ส่งออกส่วนใหญ่เป็นเครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และเสื้อผ้า สินค้านำเข้าส่วนใหญ่เป็นฮาร์ดดิสก์สินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์อาหาร โดยเป็นการนำเข้าผลไม้จากประเทศไทยมูลค่า 2,530 ล้านบาท ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

มาตรการรองรับในช่วงที่มีการนำเข้าผลไม้จำนวนมาก ปัจจุบันเมืองระดับอำเภอผิงเสียงของเมืองฉงจัวอยู่ระหว่างการสร้างห้องปฏิบัติการในตรวจสอบซึ่งจะเปิดดำเนินการในเดือนพฤษภาคมนี้ ทำให้ผลไม้ที่นำเข้าผ่านด่านโหย่วอี้กวน (รวมด่านผู้จ่ายที่ได้รับการขยายเปิดกว้างจากด่านโหย่วอี้กวน) และด่านรถไฟผิงเสียง สามารถตรวจสอบด้านศัตรูพืชและความปลอดภัยของอาหารได้โดยไม่ต้องส่งไปยังห้องปฏิบัติการที่นครหนานหนิง ซึ่งจะช่วยลดระยะเวลาในการดำเนินการลงได้ รวมถึงในช่วงที่มีสินค้าผ่านเข้า-ออกด่านโหย่วอี้กวนมากทางฝ่งจิ้นได้เจรจากับทางฝ่งเวียดนามที่จะขยายระยะเวลาในการเปิด-ปิดด่านจากเวลาปกติ 08.00 - 19.00 น. เป็น 08.00 - 21.00 น. แล้วเช่นกัน ในส่วนความคืบหน้าของด่านโหย่วอี้กวนในการพัฒนาเป็นด่านอัจฉริยะทางฝ่งจิ้นคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จในปี 2568 แต่ทางฝ่งเวียดนามจะต้องรออีกอย่างน้อย 3 ปี

5. การคาดการณ์สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร

- เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2568 สื่อจีนรายงานข่าวจาก Bali Post ของอินโดนีเซียว่า นาย Sahat Manaor Panggabean หัวหน้าหน่วยงานกักกันของอินโดนีเซีย เผยว่า ร่างพิธีสารการส่งออกทุเรียนของอินโดนีเซียไปจีนได้มีการยกร่างแล้วเสร็จ โดยคณะกรรมการตรวจสอบจากกรมศุลกากรแห่งชาติจีน (GACC) จะเดินทางมาตรวจโรงคัดบรรจุและสวนทุเรียนในจังหวัดซูลาเวซีกลางระหว่างวันที่ 9 - 14 มีนาคม 2568 หลังจากนั้นจึงจะมีการหารือการลงนามพิธีสารระหว่างกันต่อไป

จังหวัดซูลาเวซีกลาง (Central Sulawesi) มีพื้นที่เพาะปลูกทุเรียนที่ขึ้นทะเบียน 19,100 ไร่ กระจายใน 5 อำเภอ ได้แก่ Parigi Moutong (9,136 ไร่) Poso (7,263 ไร่) Sigi (1,325 ไร่) Donggala (944 ไร่) และ Tolitoli (438 ไร่) โดย 3 อำเภอแรกมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการส่งออกแล้ว โดยมีโรงคัดบรรจุจำนวน 7 โรง จาก 15 โรง ได้ผ่านการขอขึ้นทะเบียนส่งออกกับหน่วยงานของอินโดนีเซีย และจะมีการทยอยขึ้นทะเบียนที่เหลือต่อไป

หากมีการลงนามในพิธีสารการส่งออกทุเรียนในอนาคต อินโดนีเซียจะกลายเป็นประเทศลำดับที่ 5 ที่สามารถส่งออกทุเรียนไปจีนได้ ต่อจากไทย เวียดนาม มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ สถิติในปี 2566 พบว่าประเทศอินโดนีเซียผลิตทุเรียนได้ 1.83 ล้านตัน แต่ด้วยระยะทางที่ห่างไกลกับจีน การส่งออกทุเรียนสดจึงมีความท้าทายไม่น้อย เนื่องด้วยทุเรียนสดของอินโดนีเซียมีอายุในชั้นวางเพียง 5 วัน ทำให้แข่งขันกับทุเรียนไทยและเวียดนามได้ยากกว่า เพราะทั้งสองประเทศมีระยะทางในการขนส่งสั้นและมีประสิทธิภาพความเชี่ยวชาญในการส่งออกทุเรียนไปจีน ทำให้อินโดนีเซียต้องพัฒนาเทคโนโลยีการเก็บรักษาและปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อส่งออก

6. การดำเนินงานของสำนักงาน

- ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ได้มีการติดตามสถานการณ์การนำเข้าสินค้าเกษตรของจีนอย่างใกล้ชิดและรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ รวมทั้งหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจีนในการแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทย-จีน ผ่านด่านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

- วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ได้ประสานงานประสานงานกรมประมง สปช.ปักกิ่ง ศุลกากรฝูโจว บริษัทชิปปิง กรณีศุลกากรท่าเรือหมาเหว่ย สังกัดศุลกากรฝูโจว ตรวจสอบไม่พบลายเซ็นของผู้มีอำนาจลงนามในใบรับรองสุขอนามัย สำหรับสินค้าผลิตภัณฑ์ประมงของไทยส่งออกมายังประเทศจีน ซึ่งได้ดำเนินการประสานงานทำให้สินค้าได้ถูกตรวจปล่อยเรียบร้อยแล้ว

- วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ประสานงานกรมวิชาการเกษตร ศุลกากรหนานหนิง กรณีด่านตรวจพืชนครพนม ไม่พบเอกสารใบรับรองสุขอนามัยพืชในระบบไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับสินค้าส้มของจีนส่งออกไปยังประเทศไทย

- วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ประสานศุลกากรคุนหมิง ศุลกากรหนานหนิง และกรมวิชาการเกษตร เกี่ยวกับประเด็นที่ฝ่ายจีนไม่รับผลการตรวจสอบ (Test Report) Basic Yellow2 (BY2) ของทุเรียนไทยที่ส่งออกมายังประเทศจีน ที่ออกโดยห้องปฏิบัติการกลางสาขาสงขลา ตั้งแต่วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2568

- วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ได้ประสานงานผู้ประกอบการนำเข้าผลไม้ไทยในพื้นที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับสถานการณ์การค้าทุเรียนและผลกระทบจากการออกมาตรการตรวจสอบ BY2 ของศุลกากรแห่งชาติจีน

- วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ประสานงานฝ่ายตรวจสอบกักกันสัตว์พืช ศุลกากรในพื้นที่ เกี่ยวกับการตรวจสอบสาร BY2 ของฝ่งจิ้นที่กำหนดค่า Limit of Quantitation (LOQ) ซึ่งเป็นปริมาณต่ำสุดที่สามารถรายงานค่าเป็นตัวเลขได้ของเครื่อง ที่น้อยกว่า 2.0 µg/kg

- วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ประสานงานกรมประมง สปช.ปักกิ่ง ศุลกากรฝูโจว บริษัทชิปปิง กรณีศุลกากรฝูโจวตรวจสอบไม่พบลายเซ็นของผู้มีอำนาจลงนามในใบรับรองสุขอนามัย สำหรับสินค้าปูอัดของไทยส่งออกมายังประเทศจีน ซึ่งได้ดำเนินการประสานงานทำให้สินค้าได้ถูกตรวจปล่อยเรียบร้อยแล้ว

- วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ประสานสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และสถานกงสุลใหญ่ ณ นครคุนหมิง เพื่อมีหนังสือถึงสำนักงานการต่างประเทศมณฑลยูนนาน ในการประสานงานนัดหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับคณะผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่จะเดินทางมาศึกษาดูงานเกี่ยวกับระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรผ่านระบบรางของมณฑลยูนนาน ความต้องการสินค้าเกษตรของผู้บริโภคในตลาดจีนระหว่างวันที่ 28 มีนาคม - 2 เมษายน 2568

● วันที่ 24 - 27 กุมภาพันธ์ 2568 ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว ร่วมกับสถานกงสุลใหญ่ ณ นครหนานหนิง และทีมประเทศไทย ณ นครหนานหนิง ประชุมหารือร่วมกับศุลกากรหนานหนิง เพื่อเตรียมการรองรับสำหรับการนำเข้าผลไม้ไทยในฤดูกาลผลิต ปี พ.ศ. 2568 ผ่านเขตปกครองตนเอง กว่างซีจ้วง และแลกเปลี่ยนประเด็นปัญหาในการตรวจสอบกักกันผลไม้ที่นำเข้าจากไทย รวมทั้งลงพื้นที่สำรวจความคืบหน้าของด่านโหย่วอู้กวน ในการพัฒนาเป็นด่านอัจฉริยะ